

بیماری‌های واگیردار ، بیماری‌هایی هستند که از فرد بیمار به فرد سالم سرایت می‌کنند . بیماری از طریق یک عامل بیماری‌زا مانند ویروس ، باکتری ، قارچ و ... به فرد سالم انتقال می‌یابد .
نگرانی و خطر این دسته از بیماری‌ها در آن است که می‌توانند باعث همه‌گیری شده و تعداد زیادی از افراد جامعه را مبتلا کنند .
در طی قرن‌های گذشته ، بیماری‌های واگیردار همواره یکی از تهدیدکننده‌های اصلی سلامت انسان محسوب می‌شده اند . گاهی یکی از این بیماری‌ها به سرعت در بین تعداد زیادی از افراد شیوع پیدا می‌کرد و باعث مرگ و میر بالای افراد می‌شد .
امروزه ، اگرچه هنوز شاهد برخی از انواع این بیماری‌ها هستیم ، اما با استفاده از ؛ واکسیناسیون ، رعایت بهداشت فردی ، بهسازی محیط ، بهبود وضع تغذیه و ... تعداد زیادی از بیماری‌های واگیردار کنترل شده‌اند .

دسته بندی انواع بیماری‌های واگیردار

بیماری‌های واگیردار را می‌توان بر اساس شیوه‌های انتقال و انتشار به پنج دسته طبقه‌بندی کرد :

از طریق پوست و مخاط	از طریق دستگاه تنفس	از طریق دستگاه گوارش
از طریق خون و ترشحات بدن	از طریق دستگاه تناسلی	

1 - بیماری‌هایی که از طریق دستگاه گوارش منتقل می‌شوند

مثال : بیماری اسهال خونی ، انگل‌های روده‌ای ، وبا و ...
در این بیماری میکروب‌ها از طریق غذا ، آب و دست‌های آلوده وارد دهان می‌شوند .
بیش از نیمی از همه بیماری‌ها و مرگ‌ومیر کودکان خردسال و همچنین بسیاری از افراد بزرگسال در اثر این نوع بیماری می‌باشد .

پیشگیری از ابتلا به بیماری‌ها و انگل‌های روده‌ای

- 1- اگر از سالم بودن آب آشامیدنی اطمینان ندارید ، حتماً قبل از مصرف آن را بجوشانید .
- 2- از مصرف یخ‌های آماده خودداری کنید ، مگر مطمئن شوید که از آب سالم تهیه شده است .
- 3- از مصرف سبزی‌های خام و سالادهایی که از شست‌وشو و ضدعفونی کردن آنها اطمینان ندارید ، خودداری کنید .
- 4- شیر خام را قبل از مصرف باید حداقل یک دقیقه با هم زدن مداوم جوشانند و در صورت خطر تب مالت به مدت طولانی‌تر جوشانند .
- 5- از مصرف غذاهای خیابانی که توسط دست‌فروشان تهیه می‌شود ، خودداری کنید .
- 6- قبل از آماده‌سازی و صرف غذا حتماً دست‌های خود را با آب و صابون بشویید .
- 7- از شست‌وشوی دست و صورت ، ظروف ، میوه و سبزی در آب‌های روان و غیربهداشتی خودداری کنید .
- 8- غذاهایی را بخورید که کاملاً پخته شده باشند .
- 9- در صورت شیوع بیماری‌های روده‌ای بهتر است از خوردن کاهو و سبزی‌های خام خودداری کنید .

2 - بیماری‌هایی که از طریق دستگاه تنفس منتقل می‌شوند

مهم‌ترین بیماری‌های ویروسی که از طریق دستگاه تنفسی انتشار می‌یابند عبارت‌اند از : سرماخوردگی و آنفلوانزا
در این بیماری‌ها ، ویروس به وسیله قطرات کوچکی که به هنگام عطسه یا سرفه عفونی فرد بیمار در هوا پخش می‌شود به دیگران سرایت می‌کند .

بیشتر بدانید

تفاوت آنفلوانزا با سرماخوردگی		
سرماخوردگی	آنفلوانزا	علائم بالینی
یک روز یا بیشتر	ندارد	علائم پیش در آمد
تدریجی	ناگهانی	شروع
در بالغین نادر	۳۸/۳ تا ۳۹ درجه سانتی گراد	تب
نادر	ممکن است شدید باشد	سردرد
متوسط	معمولاً وجود دارد و اغلب شدید	درد عضلانی
هرگز	معمولاً وجود دارد	خستگی مفرط
متوسط	ممکن است بیشتر از دو هفته باشد	خستگی/ضعف
گاهی/اغلب	شایع	ناراحتی گلو
معمولاً وجود دارد	گاه گاهی	عطسه
معمولاً وجود دارد	گاه گاهی	التهاب بینی
متوسط و منقطع/مزاحم	معمولاً وجود دارد و خشک	سرفه

یادآوری: سرماخوردگی اغلب نیاز به درمان دارویی و به خصوص آنتی بیوتیک ندارد و با استراحت درمان می شود.

3- بیماری هایی که از طریق پوست و مخاط منتقل می شوند

یکی از شایع ترین بیماری های انگلی که از طریق پوست و مو به دیگران سرایت می کند پدیکلوزیس است . در بیماری پدیکلوزیس ، شپش سر که نوعی انگل پوست بدن انسان است ، در ناحیه عقب سر در قسمت گردن و در پشت گوش زندگی می کند و در آنجا تخم می گذارد که با خارش شدید در این نواحی همراه است . شپش سر می تواند حرکت کند و از افراد مبتلا به افراد سالم برود و تخم گذاری کند و آنها را نیز آلوده سازد . نکته : پدیکلوزیس از راه وسایل شخصی مثل شانه ، برس ، کلاه ، روسری ، لباس ، وسایل خواب ، وسایل سلمانی و حمام به دیگران منتقل می شود .

بهترین راه پیشگیری از ابتلا به این بیماری رعایت بهداشت فردی و پرهیز از به کارگیری وسایل شخصی دیگران است .

4- بیماری هایی که از طریق دستگاه تناسلی منتقل می شوند

مثال : سوزاک ، تبخال تناسلی ، زگیل تناسلی و ... ویروس ها ، باکتری ها ، تک یاخته ها و قارچ ها عوامل بیماری زایی هستند که از طریق دستگاه تناسلی منتقل می شوند و باعث آلودگی فرد سالم می شوند .

علائم بیماری های واگیردار دستگاه تناسلی

* ترشح غیرطبیعی (از نظر حجم ، رنگ و بو) از مجرای تناسلی
* عفونت های غیرمعمول

* زخم یا ضایعات جلدی (پوستی) در نواحی تناسلی
* غدد متورم در ناحیه تناسلی ، درد در نواحی پایین شکم
* سوزش ادرار

نکته 1 : متأسفانه بسیاری از افرادی که حامل این بیماری‌ها هستند یا از عفونت خود اطلاع ندارند و یا به دلیل حجب و حیا از مراجعه به پزشک خودداری می‌کنند .

نکته 2 : این بیماری‌ها در صورت درمان نشدن می‌توانند عوارض جدی مانند عقیمی و نازایی ، زایمان زودرس ، مرده‌زایی و ... برای بیمار به همراه داشته باشند . بنابراین توصیه می‌شود در صورت مواجهه با آنها حتماً به پزشک مراجعه شود .

نکته 3 : رعایت بهداشت فردی و پایبندی به اصول اخلاقی و خانوادگی تا حد بسیار زیادی از ابتلا به این بیماری‌ها جلوگیری می‌کند .

5- بیماری‌هایی که از طریق خون و ترشحات بدن منتقل می‌شوند

مثال : هپاتیت ، ایدز

هپاتیت

گاهی به علل مختلف ، از جمله آلودگی ناشی از ویروس ، کبد التهاب پیدا می‌کند که این امر موجب وارد آمدن آسیب به کبد و مختل کردن فعالیت آن می‌شود . به این وضعیت بیماری هپاتیت گفته می‌شود .
با توجه به نوع ویروس آلوده‌کننده کبد ، انواع مختلف هپاتیت مانند هپاتیت A , B , C , D , E , G و GB شناخته شده‌اند .
هپاتیت نوع B و C شایع‌ترین آنهاست و احتمال مزمن شدن بیماری در مبتلایان به هپاتیت نوع C بیشتر است .
هپاتیت B و C از طریق خون و مخاط وارد بدن می‌شوند . اما سایر هپاتیت‌ها از طریق غذا و آب آلوده وارد بدن می‌شوند .
از عواملی که ایجاد هپاتیت می‌کنند می‌توان به افراط در مصرف الکل ، اثر برخی داروها ، آلودگی به باکتری و هم‌چنین ویروس اشاره نمود .
هپاتیت ویروسی منجر به عفونت کبدی می‌گردد .

هپاتیت C

(توضیح خارج از کتاب) : ویروس HCV عامل هپاتیت C می‌باشد . ویروس عمدتاً کبد را تحت تأثیر قرار می‌دهد . هپاتیت C اغلب هیچ علائمی ندارد ، اما عفونت مزمن موجب زخم شدن کبد می‌شود و پس از چند سال به سیروز کبد (فرسودگی کبد) می‌انجامد . افراد مبتلا به سیروز کبد گاهی دچار نارسایی کبد ، سرطان کبد ، یا عروق بسیار متورم مری و معده می‌شوند ، که این مورد آخر می‌تواند منجر به خون‌ریزی تا حد مرگ شود . اصلی‌ترین عامل ابتلا به این نوع هپاتیت ، خون و فرآورده های خونی می‌باشد .

هپاتیت B

(توضیح خارج از کتاب) : ویروس HBsAg عامل ایجاد این نوع هپاتیت می‌باشد . هپاتیت B 4 نوع مختلف دارد که انواع آن بسته به محل زندگی افراد می‌تواند تغییر کند . ویروس پس از وارد شدن به بدن در کبد جایگزین شده و شروع به رشد و تکثیر نموده و سپس وارد خون می‌شود . هر فردی که در خون او HBsAg وجود داشته باشد آلوده تلقی می‌شود . آزمایشات معمول برای شناسایی این ویروس HBsDNA و PCR می‌باشند .

راههای انتقال هپاتیت B

- 1- روابط جنسی پر خطر
- 2- خون و فرآورده های خونی
- 3- از مادر به جنین از طریق بند ناف
- 4- از مادر به نوزاد از طریق رابطه مداوم و شیردهی
- 5- معتادان تزریقی و سرنگ مشترک
- 6- وسایل آلوده در دندان‌پزشکی و آرایشگاه‌ها
- 7- کادر درمان مانند پزشکان و پرستاران و ...
- 8- از طریق افراد خانواده فرد مبتلا

بیماری هپاتیت B از یک سو می‌تواند بدون علامت باشد و از سوی دیگر می‌تواند علائم بسیار شدید همراه با درگیری شدید کبدی ایجاد نماید .

به طور معمول بعد از ورود ویروس به بدن فرد تا یک دوره بدون علامت است .

علائم اولیه شبیه سرماخوردگی می‌باشد ، از قبیل : ضعف ، کسالت ، بی‌اشتهایی ، تهوع ، استفراغ ، تب ، خستگی ، بی‌حالی ، درد عضلات ، التهاب مفاصل ،

در مرحله دوم ؛ عوارض پوستی ، بروز زردی در پوست و چشم در فرد ، تیره شدن رنگ ادرار و کم رنگ شدن مدفوع ایجاد می‌شود .

نکته 1 : 80 تا 90 درصد بیماران در مرحله حاد ، یعنی قبل از جایگزینی ویروس در کبد قابل درمان خواهند بود . به هر دلیلی درمان انجام نشود یا دیر انجام شود و یا بدن بیمار پاسخ مناسب به درمان ندهد ، بیماری به مرحله مزمن وارد خواهد شد . در این حالت فرد ناقل محسوب خواهد شد .

نکته 2 : بعد از طی مراحل درمان اکثر افراد مبتلا به هپاتیت B کاملاً بهبود پیدا می‌کنند ، ولی در بعضی از افراد این بیماری مزمن شده و باعث مشکلات کبدی ، سرطان کبد و یا سیروز کبدی می‌شود .

نکته 3 : امروزه برای پیشگیری از ابتلا به بیماری هپاتیت B می‌توان از واکسن‌های آن استفاده کرد ولی در صورت ابتلا ، از طریق مشاهده علائم آن ، باید در اسرع وقت به پزشک مراجعه کرده و با اتخاذ اقدامات احتیاطی از پخش شدن ویروس و آلوده شدن دیگران جلوگیری نمود .

راه های پیشگیری از انتقال و گسترش بیماری هپاتیت B

در صورت ابتلای یکی از اعضای خانواده یا نزدیکان به بیماری هپاتیت B برای جلوگیری از انتقال بیماری به دیگر اعضا ، رعایت نکات زیر ضروری است :

1 - آزمایش خون اعضا یا نزدیکان و اطمینان از عدم ابتلای آنها به بیماری

2 - تزریق واکسن

3 - استفاده نکردن از وسایل مشترک با بیمار

4 - عدم تماس با مایعات و خون بیمار

5 - عدم تماس با پوست بریده یا زخم شده بیمار

6 - استفاده نکردن از وسایل تیز و برنده مثل تیغ و ناخن گیر و ... متعلق به شخص بیمار

اچ‌آی‌وی / ایدز

اچ‌آی‌وی (Human Immunodeficiency Virus = HIV) - ایدز (Acquired Immune Deficiency Syndrome = AIDS)

اچ‌آی‌وی یا همان « سندرم نقص ایمنی اکتسابی » ، ویروسی است که با ورود به بدن و ماندگار شدن در آن ، در نهایت باعث ایجاد بیماری ایدز در انسان می‌شود .

ویروس اچ‌آی‌وی خودبه‌خود تولید نمی‌شود ، بلکه می‌تواند از طریق انسان از فردی به فرد دیگر منتقل شود .

HIV ≠ AIDS

آلودگی با ویروس اچ‌آی‌وی یک بیماری عفونی قابل کنترل است که اغلب مردم آن را با نام ایدز می‌شناسند ، درحالی که ایدز تنها مرحله انتهایی و پیشرفته از اچ‌آی‌وی است که همراه با بیماری‌های مختلف و علائم شدید است و به دلیل سرکوب سیستم ایمنی ، عفونت‌های دیگری از جمله بعضی بدخیمی‌ها و سرطان در فرد بروز پیدا می‌کند . در صورتی که فرد آلوده به اچ‌آی‌وی به موقع و به طور صحیح تحت مراقبت و درمان قرار گیرد ، ممکن است تا آخر عمر مبتلا به بیماری ایدز نشود .

بیش از سه دهه از شناخت اچ‌آی‌وی و بیماری ایدز می‌گذرد . همه‌گیری جهانی این بیماری موجب ایجاد یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها در زندگی فردی و اجتماعی انسان به خصوص نوجوانان و جوانان شده است . در حال حاضر در سطح جهان بالغ بر 36 میلیون نفر از جمله 2 میلیون کودک با اچ‌آی‌وی زندگی می‌کنند .

دوران پنجره

برای اینکه بتوانیم اچ‌آی‌وی را کنترل کنیم ، ابتدا لازم است تا با عملکرد ویروس در بدن و سیستم دفاعی بدن آشنا شویم . مدتی بعد از ورود اچ‌آی‌وی به بدن ، گلبول‌های سفید به نشانه حضور این ویروس ، ماده‌ای را در خون ترشح می‌کنند که آنتی‌بادی نامیده می‌شود . آنتی‌بادی هیچ عارضه یا علامتی در بدن ایجاد نمی‌کند ؛ ولی وجود آن با آزمایش قابل تشخیص است . از زمان ورود ویروس به بدن تا زمانی که گلبول‌های سفید آنتی‌بادی ترشح کنند و سطح آنتی‌بادی به حد قابل تشخیص برسد ، مدتی بین دو هفته و گاهی تا سه ماه طول می‌کشد ، به این مدت زمان « دوران پنجره » می‌گویند . در دوران پنجره علی‌رغم اینکه ویروس در بدن فرد هست ولی نتیجه آزمایش منفی است .

مشاوره و آزمایش اچ‌آی‌وی

اچ‌آی‌وی آزمایش تشخیصی اختصاصی دارد و در آزمایش‌های متداول و معمول انجام شده مانند آزمایش خون مشخص نمی‌شود . توجه به این نکته بسیار مهم است که در صورت مشکوک بودن فردی به بیماری ، هیچ‌گاه وجود یک آزمایش منفی در او به معنی عدم ابتلای وی نیست ، چون ممکن است در دوران پنجره باشد . پس لازم است تا فرد مجدداً مورد مشاوره و آزمایش قرار گیرد . امکان انجام مشاوره و آزمایش محرمانه و رایگان اچ‌آی‌وی و نیز دسترسی به داروهای ضد ویروس اچ‌آی‌وی به صورت رایگان برای تمام بیماران در مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری در سراسر کشور فراهم است .

علائم اچ‌آی‌وی / ایدز

با زیاد شدن تعداد ویروس در بدن فرد مبتلا و کم شدن سلول‌های دفاعی در بدن وی ، به تدریج علائم اصلی بیماری ظاهر می‌شود . این علائم متنوع بوده و می‌تواند شامل انواع عفونت‌ها مثل برفک‌دهانی ، سل ، عفونت‌های ریوی و ... باشد .

داروی اچ‌آی‌وی

تاکنون داروی مؤثری که بتواند ویروس را به طور کامل از بین ببرد شناخته نشده ، اما داروهای مناسبی وجود دارند که می‌توانند تعداد ویروس را در خون به شدت کم کرده و مانع پدید آمدن علائم « مرحله ایدز » شوند . مراقبت مستمر از مبتلایان به همراه درمان به موقع ، می‌تواند در به تعویق انداختن مرحله بیماری بسیار مؤثر باشد و فرد را به یک زندگی عادی برگرداند .

راههای انتقال ویروس اچ‌آی‌وی

تصویر زیر راه‌های انتقال ویروس اچ‌آی‌وی را نشان می‌دهد .

بعد از انتقال از طریق خون و فرآورده‌های خونی ، اصلی‌ترین راه انتقال ، تماس جنسی پرخطر می‌باشد .

ویروس اچ‌آی‌وی تنها در گلبول‌های سفید قادر به ادامه حیات است و گلبول سفید هم فقط در خون و ترشحات جنسی وجود دارد .

راه‌های انتقال ویروس ایدز

ویروس اچ آی وی از چه طرُقی منتقل نمی شود

- ویروس اچ آی وی از طریق تماس های معمولی زیر منتقل نمی شود ، پس نیازی به جداسازی افراد مبتلا به ویروس اچ آی وی نیست و زندگی در کنار این افراد و یا اشتغال و تحصیل در کنار آنها خطری برای دیگران محسوب نمی شود .
- کار کردن با یکدیگر و زندگی دسته جمعی ، هم صحبت شدن و معاشرت های اجتماعی یا تماس روزمره با مبتلا ؛ شامل همسفر شدن ، همکلاس بودن و نشستن در کنار یکدیگر
 - روابط عادی اجتماعی مثل سوار شدن در اتوبوس و تاکسی و استفاده از تلفن های عمومی
 - غذا خوردن ، آشامیدن و یا استفاده از قاشق و چنگال ، لیوان و وسایل و ظروف غذاخوری
 - اشک و بزاق و از راه هوا (عطسه و سرفه)
 - استفاده از سرویس های بهداشتی مشترک مثل حمام ، توالت و استخرهای مشترک
 - توسط حیوانات ، حشرات (پشه) و یا نیش آنها

پیشگیری از آلوده شدن به ویروس اچ آی وی و دچار شدن به بیماری ایدز

بیماری اچ آی وی مخصوص طبقه ، قشر و یا گروه خاصی نیست . این بیماری یک بیماری عفونی است که اگر عامل آن وارد بدن هر کسی شود ، فرد را به بیماری مبتلا می کند . اصلی ترین روش پیشگیری در همه بیماری های عفونی از جمله اچ آی وی آن است که مانع ورود میکروارگانسیم (ویروس) به بدن شویم .

برای پیشگیری از بیماری ایدز رعایت موارد زیر توصیه می شود :

- 1- پرهیز از مصرف مواد مخدر به خصوص مواد مخدر تزریقی
- 2- پایبندی به شئونات اخلاقی
- 3- رعایت احتیاط های معمول و لازم در مواجهه با افراد مبتلا
- 4- پرهیز از اقداماتی که منجر به سوراخ شدن پوست می شود ، مانند ؛ حجامت غیر استریل ، خالکوبی و ...
- 5- پرهیز از استفاده از وسایل نوک تیز و برنده به طور مشترک
- 6- اطمینان از انجام استریل خدمات دندان پزشکی
- 7- پرهیز از حضور در موقعیت های خطر آفرین
- 8- تقویت مهارت های برخورد قاطعانه و نه گفتن ، هنگام مواجه شدن با درخواست های نابجا
- 9- کنار گذاشتن افرادی که ما را در معرض رفتارهای پرخطر قرار می دهند و تقویت بیشتر روابط خانوادگی

دو راه اصلی پیشگیری از انتقال اچ آی وی

- 1- عدم استفاده از سرنگ و سرسوزن مصرف شده
- 2- پرهیز از رفتارهای جنسی پرخطر

یکی دیگر از راه های مهم پیشگیری نیز ، اقدام برای درمان افراد مبتلاست . زیرا مصرف دارو به کاهش ویروس اچ آی وی در خون و ترشحات جنسی منجر می شود که در این صورت ، تماس اتفاقی با خون و ترشحات فرد مبتلا ، منجر به انتقال ویروس به دیگری نخواهد شد .

بیشتر بدانیم - روبان‌ها نماد و نشانه چه بیماری هستند؟

- 1 - روبان سفید شفاف مرواریدی : سرطان ریه
- 2 - روبان سفید : اگزوستوز متعدد ارثی (اتحاد روبان سفید برای مادران ایمن : اطمینان از بارداری و زایمان ایمن برای همه زنان و نوزادان متولد شده در هر کشور در سراسر جهان)
- 3 - روبان با نمای شبیه گورخر : بیماری های نادر (در اثر عوامل ژنتیکی و غیر ژنتیکی) ، تومورهای سرطانی و عصبی- غددی ، بیماری اهلرز دانلوس
- 4 - روبان زرد : سرطان استخوان، پیشگیری از خودکشی، اندومتريوز
- 5 - روبان شبیه پازل : اوتیسم
- 6 - روبان با نمای ابر : فتق مادرزادی دیافراگم
- 7 - روبان آبی : میلیت عرضی ، کودک آزاری ، توبروز اسکروز ، سندرم استیونس جانسون ، سرطان روده بزرگ ، سندرم خستگی مزمن ، ترک اعتیاد ، بیماری استخوان شکننده
- 8 - روبان نیلی : آلودگی با استافیلوکوک اورئوس (نوعی باکتری بیماری زا) مقاوم به آنتی‌بیوتیک
- 9 - روبان آبی روشن : سرطان پروستات ، انتقال خون بین دوقلوها (نوعی مشکل خطرناک در بارداری های دوقلو)
- 10 - روبان سبز یشمی : هپاتیت ب ، سرطان کبد
- 11 - روبان بنفش : انواع سرطان به طور عمومی ، کرون و کولیت ، مسمومیت با مواد مخدر ، سارکوئیدوز ، لوپوس ، سندرم شوگرن ، سکتة مغزی ، فیروز کیستی (Cystic Fibrosis) ، بیماری آلزایمر ، سرطان پانکراس
- 12 - روبان با رنگ اسطوخودوس : صرع
- 13 - روبان بنفش روشن : اختلالات خوردن (بی اشتهايي عصبی و پرخوری عصبی) ، سرطان معده ، سرطان مری ، پرفشاری خون ریوی
- 14 - روبان صورتی و آبی : سرطان سینه در مردان ، سرطان التهابی سینه ، ناباروری
- 15 - روبان نارنجی : لوسمی ، مولتیپل اسکروزیس (MS) یا ام اس ، سوء تغذیه ، اختلال بیش فعالی با کمبود توجه
- 16 - روبان قرمز : ایدز ، سوء استفاده مواد ، واسکولیت ، بیماری قلبی
- 17 - روبان خاکستری : اختلال شخصیت مرزی ، دیابت ، سرطان مغز ، آسم
- 18 - روبان سیاه : ، عزاداری ، ملانوم
- 19 - روبان صورتی : سرطان سینه
- 20 - روبان سبز : آسیب پس از ضربه مغزی ، فلج مغزی ، بیماری سلیاک ، بیماری لایم ، پیوند عضو ، سرطان کلیه ، حفاظت از محیط زیست
- 21 - روبان آبی تیره : سندرم تخمدان پلی کیستیک ، بیماری کیست کلیه ، سرطان تخمدان ، میاستنی گراویس ، اختلال اضطراب ، اختلال استرس پس از حادثه (PTSD)
- 22 - روبان بنفش : لنفوم هوچکین
- 23 - روبان طلایی : سرطان های دوران کودکی
- 24 - روبان قرمز و طلایی : کمبود پلاکت وابسته به ایمنی در نوزادان
- 25 - روبان بنفش و قرمز : میگرن مزمن
- 26 - روبان قرمز تیره و عاجی : سرطان های سر و گردن